

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Partille kommun 25/26

Nygårdens förskola

Rapportförfattare
Värdegrundsgruppen
Maria Berg rektor
Camilla Lanhage specialpedagog

Innehållsförteckning

Plan mot kränkande behandling och diskriminering	3
Vision	3
Skolans eller förskolans namn	3
Verksamhet (Alla verksamheter som omfattas av planen)	3
Ansvarig (Rektor)	3
Kommunikation och förankring	3
Hur blev det? (Uppföljning och utvärdering av föregående års plan.)	5
Hur har föregående års plan utvärderats och vilka har varit delaktiga?	5
Sammanfattning av vad utvärderingen visade	5
Kommentar till ovan sammanfattning	5
Årets plan ska utvärderas senast	5
Beskriv hur årets plan ska utvärderas	5
Var är vi? (Kartläggning och analys)	6
Metoder som har använts vid kartläggningen	6
Barn, elevers och personals delaktighet	6
Vad visade kartläggningen avseende kränkande behandling?	7
Vad visade kartläggningen avseende diskriminering?	7
Resultat och analys (avseende både kränkande behandling och diskriminering)	7
Vart ska vi? (Mål för årets arbete)	9
Verksamhetens mål när det gäller kränkande behandling	9
Verksamhetens mål när det gäller diskriminering	9
Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av mål?	9
Hur gör vi? (Aktiva åtgärder mot kränkande behandling och diskriminering)	10
Främjande arbete	10
Kränkande behandling	10
Diskriminering	10
Förebyggande insatser	11
Kränkande behandling	11
Diskriminering (trakasserier och sexuella trakasserier ska alltid stå med)	12
Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av aktiva åtgärder?	12
Ordningsregler	14
Rutiner vid uppkomna situationer	15
När ett barn kränker ett annat barn i förskolan	15
När en elev kränker en annan elev	15
När ett barn eller en elev kränks av en vuxen person	16
Kränkningar på nätet	16
Blanketter för anmälan	16
Definitioner	17
Kränkande behandling (regleras i Skollagen)	17
Diskriminering (regleras i Diskrimineringslagen)	17
Trakasserier och sexuella trakasserier	17
Bristande tillgänglighet	17

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Vision

Förskolan ska erbjuda barnen en god och hälsofrämjande miljö och en väl avvägd dagsrytm med såväl vila som fysiska aktiviteter och andra aktiviteter som är anpassade efter deras behov och vistelsetid. Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem att samspela och att utforska omvärlden samt stödja barnens utveckling, lärande, lek och kommunikation (Skolverket, *Lpfö 18 reviderad*, s.7)

Vi arbetar därför aktivt med att skapa tydliga rutiner och en strukturerad miljö, där både barn och pedagoger vet vad som ska hända under dagens alla delar, varje dag.

Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas (Skolverket, *Lpfö 18 reviderad*, s.6)

Skolans eller förskolans namn

Nygårdens förskola

Verksamhet (Alla verksamheter som omfattas av planen)

Nygårdens förskolas avdelningar, Grön, Röd och Lila

Datum för upprättandet av planen

Oktober 2025

Ansvarig (Rektor)

Maria Berg

Kommunikation och förankring

Planen förankras i förskolans styrdokument, samt lagar som avser diskriminering och kränkande behandling, för att stärka och lyfta det enskilda barnets rättigheter, samt de vuxnas skyldigheter.

Planen, och dess aktiviteter och åtgärder, går igenom av rektor samt värdegrundsgruppens medlemmar och förankras hos all pedagogisk personal på förskolan på gemensamt APT samt ALT. Personal som inte deltar på APT och ALT uppmanas att själva läsa planen.

Servicepersonal på förskolan informeras och involveras i planen via servicechefen.

Planen kommuniceras vidare via styrdokument på föräldramöte i oktober, där vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga och ha åsikter kring planens innehåll.

Värdegrundsgruppen möts för avstämningar regelbundet över läsåret och i januari genomförs en mittutvärdering utifrån arbetslagens kartläggningar. Via personalens fortbildning, kontinuerliga och gemensamma kritiska reflektioner samt åtgärder, stärks barnens omsorg och utbildning av den värdegrund som planen lägger, genom vuxna som ansvariga och förebilder.

Planen publiceras på Partille kommuns hemsida, där vårdnadshavare kan ta del av innehållet. Det finns också alltid möjlighet för vårdnadshavare att i den dagliga kontakten med pedagoger att ställa frågor och lämna åsikter om arbetet kring diskriminering och kränkande behandling.

Hur blev det? (Uppföljning och utvärdering av föregående års plan.)

Förskolan startade i januari 2025, vilket gör att det inte tidigare har funnits en plan. Det här är Nygårdens första plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Hur har föregående års plan utvärderats och vilka har varit delaktiga?

Sammanfattning av vad utvärderingen visade

Kommentar till ovan sammanfattning

Årets plan ska utvärderas senast

2026-06-30

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Aktiveter följs upp av arbetslagen regelbundet i det systematiska kvalitetsarbetet. Värdegrundsgruppen träffas några gånger under läsåret för gemensamma reflektioner och planering för arbete i arbetslagen. Rektor, specialpedagog och värdegrundsgruppen följer upp effekterna av insatserna som är riktade mot pedagogerna. Årets plan utvärderas slutligen i arbetslagen efter givna frågor, och sammanställs därefter i en analys av värdegrundsgruppen.

Var är vi? (Kartläggning och analys)

I vår kartläggning inför årets plan har vi haft fokus på att identifiera om det finns risker för diskriminering eller kränkande behandling i samband med våra måltider.

Metoder som har använts vid kartläggningen

I vår kartläggning har vi haft fokus på rutiner dvs vardagliga situationer. Eftersom vårt prioriterade utvecklingsområde är att arbeta långsiktigt med att, skapa en tillgänglig lärmiljö för *alla* barn, så har vi börjat med att närgranska våra rutiner så som måltider, lekstunder, utevistelse, mottagande/överlämnande till och från förskolan mm. Vi har därför valt att vid kartläggningen också närgranska dessa rutiner utifrån perspektiven diskriminering och kränkande behandling. Detta val är gjort för att arbetet med planen mot diskriminering kränkande behandling ska bli en självklar och tydlig del av det systematiska kvalitetsarbetet i utbildningen.

För att på djupet närgranska och skapa möjlighet att få syn på aspekter och nyanser av möjlig diskriminering och kränkande behandling, valdes rutinen måltid. Genom att välja denna rutin att närgranska, är vår tanke att vi kan få syn på aspekter av diskriminering och kränkande behandling som kan var ett stöd för oss även i våra övriga rutinsituationer.

För att också lyssna in barnens egna tankar kring hur de övergripande upplever miljön på förskolan så, har också samtal förts med de äldsta barnen samt observationer på yngre barns avdelningarna.

Barn, elevers och personals delaktighet

Varje arbetslag reflekterade över måltidssituationen utifrån samma frågeställningar med fokus på vilka risker man såg gällande diskriminering och kränkande behandling. Arbetslagen utgick ifrån den samsyn som tidigare har skapats kring avdelningens rutiner utifrån barns rätt till att lära i varje rutin samt ”hur gör vi” i rutinen.

Frågor som användes i varje arbetslag var följande:

- Hur ser vi till att alla barn blir inkluderade under måltiderna och att ingen blir utanför?
- Hur hanterar vi situationer där barn kränker varandra under måltiden?
- Hur arbetar vi med att respektera och inkludera barn med olika kulturella eller religiösa matpreferenser?
- Hur ser vi till att barn med allergier eller andra kostbehov inte känner sig exkluderade eller annorlunda under måltiderna?
- Hur blir barnen delaktiga i vad de behöver under måltiden tex gaffel/sked/tallrik/stol

Äldre barns avdelningen, både skapade tillfällen för samtal med barnen samt använde tillfällen under måltider, där man resonerade och ställde nyfikna och öppna frågor till barnen om deras upplevelse av måltider på förskolan. Vid vissa tillfällen användes även bildstöd som ett komplement i kommunikationen.

Yngrebarnens pedagoger observerade vid något/några tillfällen under en måltid med arbetslagets reflektionsfrågor som bakgrund, för att försöka tolka de yngsta barnens upplevelse av måltider.

Vad visade kartläggningen avseende kränkande behandling?

Kartläggningen via reflektion i arbetslagen, visade på att väldigt mycket kring måltidssituationen går på rutin, och att vi därför behöver reflektera mer kring *vad*, *varför* eller *hur* måltider genomförs. Vi behöver därför utveckla vårt arbetssätt för att inkludera och öka barnens inflytande.

Vad visade kartläggningen avseende diskriminering?

Kartläggningen via reflektion i arbetslagen, visade på att väldigt mycket kring måltidssituationen går på rutin, och att vi därför behöver reflektera mer kring *vad*, *varför* eller *hur* måltider genomförs. Vi behöver därför utveckla vårt arbetssätt för att inkludera och öka barnens inflytande.

För att öka inkludering för barn med allergier eller andra kostbehov ser vi att det finns ett behov av ett ökat utbud av smörgåspålägg så att alla barn har möjlighet att välja ett alternativ som de tycker om/vill ha (i synnerhet vegetariska alternativ), någon/några grönsaker till mellanmålet.

Resultat och analys (avseende både kränkande behandling och diskriminering)

Genom kartläggningen identifierades ett behov av att öka barns delaktighet och inflytande över lag i våra måltidssituationer.

Detta kan vi göra genom att ge barnen möjlighet att själva välja till exempel tallrik/bestick/glas/pipmugg såväl som vilken mat de vill ha på sin tallrik (exempelvis vilken/a grönsaker/pålägg/dryck osv.) men också att utmana barnen att testa nya smaker och konsistenser. Detta kan göras på flera sätt, dels genom att barnen ser vad andra barn gör, dels genom att vi pedagoger smakar och visar vad vi äter och har ett positivt förhållningssätt till mat. Viktigt att inte personliga värderingar och val påverkar matsituationen negativt. När det gäller barnens delaktighet är det också viktigt att läsa av situation och barngrupp för att hitta en balansgång där måltiden blir trevlig och lugn för alla (till exempel att få sitta bredvid den man önskar är inte alltid genomförbart).

Ytterligare ett steg i att öka barnens delaktighet i vad som serveras på förskolan är att börja ha matråd tillsammans med Sara som är kock i vårt kök, förslagsvis två gånger per termin. Där får vi en möjlighet till dialog och diskutera vad som fungerar, vad som inte fungerar, önskemål och låta barnen se att de har möjlighet att påverka.

Pedagog/er vid borden är ansvariga för att göra alla barn delaktiga i samtal under måltiden. Samtalen kan innefatta tecken som stöd och olika frågeställningar, ja- och nej-frågor. Vi ser en risk med att barn med ett rikt verbalt språk får ett större utrymme än de som inte har samma kommunikationsmöjligheter. Det är därför viktigt att pedagogerna är uppmärksamma på det och arbetar för att säkerställa att alla barn får ta plats, bli sedda och hörda utifrån sina förutsättningar. Ett annat sätt kan vara att placera bord på ett sätt som ger en lugnare atmosfär, till exempel genom att ha ett bord i ett annat rum (ateljén).

Vart ska vi? (Mål för årets arbete)

Vi strävar efter en förskola där det finns tydliga rutiner och en strukturerad miljö där både barn och pedagoger vet vad som ska hända under dagens alla delar. Genom att arbeta systematiskt med våra rutiner så vill vi att nedan punkter ska bli synliga och att vi ökar medvetenheten om betydelsen av en aktiv närvarande pedagog:

- Vi pedagoger "håller" våra positioner (fördelade över avd/utemiljön)
- Barnen är fokuserade och stannar längre i en aktivitet
- Barnen är uppdelade i mindre grupper under en längre tid
- Få frågor från barnen om var/vad de ska göra/vara
- Få tillsägelser
- Få avstämningar mellan pedagoger
- Bildstöd som används aktivt av både barn och pedagoger

Genom att arbeta aktivt med dessa punkter så främjar vi arbetet med att motverka kränkande behandling och diskriminering.

Verksamhetens mål när det gäller kränkande behandling

- Inga barn ska bli utsatta för kränkande behandling på vår förskola.
- Pedagoger ska vara fördelade vid både lek inomhus och utomhus, så att kränkningar kan förebyggas.

Verksamhetens mål när det gäller diskriminering

- Inga barn ska uppleva sig diskriminerade på vår förskola.
- Att skapa en tillgänglig lärmiljö ur både fysisk, social och pedagogiskt perspektiv, där alla barn upplever sig trygga.

Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av mål?

Målen har blivit synliga att arbeta mot genom den kartläggning och samtal som både pedagoger och barn har varit delaktiga i.

Hur gör vi? (Aktiva åtgärder mot kränkande behandling och diskriminering)

Främjande arbete

I vårt främjande arbete kommer vi att utveckla vår kompetens kring att fördjupa förståelsen kring vad en tillgänglig lärmiljö innebär för att skapa tydliga och förutsägbara rutinssituationer där alla barn upplever sig trygga.

Vi fortsätter även med vårt tidigare utvecklingsområde kring barns språkutveckling, för att bidra till att barn får goda förutsättningar att uttrycka sina åsikter och tankar i sin vardag i förskolan.

Kränkande behandling

Aktivitet	När?	Vem utför?
Pedagogiskt forum med fokus på både teori och praktik genom ett kollegialt lärande.	Var femte vecka på måndagar	Specialpedagog och pedagoger.
Vi följer upp våra rutiner kontinuerligt	ALT	Arbetslaget
Vi pedagoger ”håller” våra positioner (fördelade både inne och utemiljön)	Över hela dagen, både inne och utomhus	Alla pedagoger
Vi har en utskriven pappers version av vår samsyn kring våra rutiner som vikarier får ta del av.	I samband med att en ny vikarie kommer till avd.	Pedagog som tar emot vikarie på första dagens morgon.

Diskriminering

Aktivitet	När?	Vem utför?
Pedagogiskt forum med fokus på både teori och praktik genom ett kollegialt lärande.	Var femte vecka på måndagar	Specialpedagog och pedagoger
Vi följer upp våra rutiner kontinuerligt	ALT	Arbetslaget

Vi pedagoger ”håller” våra positioner (fördelade både inne och utemiljön)	Över hela dagen, både inne och utomhus	Alla pedagoger
Vi har en utskriven pappers version av vår samsyn kring våra rutiner som vikarier får ta del av.	I samband med att en ny vikarie kommer till avd.	Pedagog som tar emot vikarie på första dagens morgon.
Tre böcker är inköpta till varje förskola. Dessa böcker kommer att bearbetas i Pedagogiskt forum men finns också tillgänglig för egen läsning utifrån intresse och behov Tillgängligt lärande: Pihlgren, 2021 Tydliggörande pedagogik: Edfelt, Sjölund, Jahn & Reuterswärd, 2019 Beteendeproblem i förskolan: Hejlskov & Edfelt: 2017	Enskild planeringstid men även avsatt inläsningstid på kalendarier	Alla pedagoger

Förebyggande insatser

I vårt förebyggande arbete har vi haft fokus på att närgranska våra måltidsrutiner för att avvärja risker, för diskriminering eller kränkande behandling. Vi ser ett tydligt mönster i att vi behöver arbeta för att öka barnens delaktighet och inflytande i våra måltider. Det kommer vi att göra genom nedan aktiviteter:

Kränkande behandling

Aktivitet	När?	Vem utför?
Matråd tillsammans med Sara (kock), barn och pedagoger.	2 ggr/termin	Värdegrundsgruppen ansvarar för att boka, genomföra och följa upp matråden.
Erbjuda olika slags redskap för barnen, där barnen själva väljer vad som passar dem.	Valmöjligheter ska erbjudas vid varje måltid	Alla pedagoger

Samtal under måltider som skapar delaktighet och intresse hos barnen.	Alla måltider	Alla pedagoger ansvarar för att lyfta samtal som kan engagera barnen vid bordet, där alla kan vara delaktiga.
Använda bildstöd och TAKK vatten, mjölk, smörgås, frukt, färdig, mer, vänta	Alla måltider	Alla pedagoger använder, samt uppmuntrar barnen att använda utvalda tecken och bildstöd, för att skapa en större delaktighet hos barnen

Diskriminering (trakasserier och sexuella trakasserier ska alltid stå med)

Aktivitet	När?	Vem utför?
Matråd tillsammans med Sara (kock), barn och pedagoger.	2 ggr/termin	Värdegrundsgruppen ansvarar för att boka, genomföra och följa upp matråden.
Erbjuda olika slags redskap för barnen, där barnen själva väljer vad som passar dem.	Valmöjligheter ska erbjudas vid varje måltid	Alla pedagoger
Samtal under måltider som skapar delaktighet och intresse hos barnen.	Varje måltid	Alla pedagoger ansvarar för att lyfta samtal som kan engagera barnen vid bordet, där alla kan vara delaktiga
Använda bildstöd och TAKK vatten, mjölk, smörgås, frukt, färdig, mer, vänta	Varje måltid	Alla pedagoger använder, samt uppmuntrar barnen att använda utvalda tecken och bildstöd, för att skapa en större delaktighet hos barnen

Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av aktiva åtgärder?

Genom Värdegrundsgruppens representanter framförs samtliga barn och personals intressen.

Ordningsregler

Här infogas skolans ordningsregler

Rutiner vid uppkomna situationer

När ett barn kränker ett annat barn i förskolan

1. Den pedagog, eller annan vuxen i förskolan som upptäcker kränkningar eller trakasserier ska genast ingripa. Rektor informeras och anmäler i sin tur händelsen till huvudmannen (inom 24 timmar).
2. När ett barn har kränkts följs det upp med berörda barn. Dokumentation av åtgärder sker. Förskolan tar kontakt med berörda barns vårdnadshavare och Informerar om händelsen och om eventuella åtgärder. Samtalen dokumenteras.
3. Handlingsplan upprättas.
4. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal mellan pedagog och vårdnadshavare.

När en elev kränker en annan elev

När en elev utsätts för trakasserier eller kränkande behandling av en annan elev följs planen nedan. Anmälan till huvudmannen och arbetsgång för det finns som bilaga samt i ”rutiner och arbetsgång för elevhälsa”.

1. Den lärare som upptäcker kränkningar ska genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats anmäls händelsen till rektor och elevernas mentorer meddelas. Rektor anmäler i sin tur händelsen till huvudman. Detta ska ske inom 24 timmar.
2. Mentor och ytterligare en personal talar med den elev som utsatts för kränkningen för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Förklara att kränkningar inte får förekomma och att skolan nu kommer att åtgärda detta. Bestäm en tid för uppföljning cirka en vecka senare, men klargör även att eleven genast ska komma till mentor om något händer innan dess. Dokumentera samtalet.
3. Mentor och ytterligare en person talar sedan med den eller de elever som utfört kränkningen, om flera personer deltagit talar de vuxna med dem en och en. Förklara att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag, och att de genast ska upphöra. Gör upp en plan för hur detta ska gå till. Bestäm en tid för uppföljning cirka en vecka senare. Dokumentera samtalet.
4. Kontakta inblandade elevers vårdnadshavare och berätta om vad som har hänt och vad som har beslutats. Dokumentera samtalen.
5. Meddela elevhälsoteam vad som har skett och vad som har gjorts.
6. Eleverna hålls under uppsikt.
7. Uppföljande samtal hålls enligt planering i steg 2 och 3. Därefter kontaktas föräldrarna för att delges information om hur det gått. Eleverna hålls under uppsikt. Dokumentera samtalen.
8. Om kränkningarna eller trakasserier inte upphört kallas de elever som kränker tillsammans med vårdnadshavare till samtal hos rektor och skolkurator. En handlingsplan upprättas för att komma till rätta med problemet. Samtalet dokumenteras.
9. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal med elev, vårdnadshavare, rektor och skolkurator. Även detta samtal dokumenteras.
10. Om kränkningarna eller trakasserier ändå inte upphört vidtas ytterligare åtgärder, till exempel kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis.

När ett barn eller en elev kränks av en vuxen person

11. Händelsen anmäls till rektor som i sin tur anmäler till huvudman.
12. Vårdnadshavare informeras.
13. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Dokumentation görs. Rektor följer upp ärendet med barnet eller eleven och dennes vårdnadshavare.
14. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt barnet eller eleven och samtalar om hur undervisningen med berörd elev fungerar.
15. Om åtgärderna inte är tillräckliga tas ny kontakt med rektors chef.
Eleven kan vända sig till Barn- och elevombudet.

Kränkningar på nätet

1. Personal som får kännedom om att kränkande innehåll sprids på nätet ska agera.
2. Personal tar reda på så mycket fakta som möjligt (vad, var, vem, etcetera) och gör om möjligt skärmbilder.
3. Personal anmäler till rektor och följer skolans rutiner kring ”elev kränks av annan elev”.
4. Skolans rektor anmäler till IT-samordnare Susanne Bergqvist, susanne.bergqvist@partille.se som i sin tur kontaktar Partille IT om så behövs samt utvecklingsledare Frida Lindén. Utbildningsförvaltningens IT-samordnare samt Partille IT vidtar de åtgärder som behövs och dessa kommuniceras tillbaka till verksamheten via IT-samordnare.
5. Mentor och rektor informeras om vidtagna åtgärder för att kunna informera berörda vårdnadshavare.

I en utredningsfas kan elevens eller elevernas konto till Partille kommuns tjänster för skolan komma att stängas ner. Om så är fallet öppnas de upp när det anses att eleven eller eleverna är införstådda med händelsen och vårdnadshavarna är informerade.

Blanketter för anmälan

Blanketter för anmälan till huvudman och utredning vid kännedom eller misstanke om kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier, finns att ladda ner på Insidan.

Definitioner

Kränkande behandling (regleras i Skollagen)

Kränkande behandling är när barn och elever utsätts för handlingar som kränker deras värdighet. Kränkande behandling kan förekomma vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Trakasserier är en form av kränkande behandling. Trakasserier och kränkande behandling kan vara: fysisk, verbal, psykosocial eller i text och bild.

Diskriminering (regleras i Diskrimineringslagen)

Diskriminering är när barn eller elever missgynnas i verksamheten och på osakliga grunder behandlas sämre av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är en form av diskriminering. Det är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Utrednings- och åtgärdsplikten gäller såväl trakasserier från andra barn, elever som från personal. Både skolpersonal, barn och elever kan göra sig skyldig till trakasserier.

Sexuella trakasserier är handlingar av sexuell karaktär som kränker en persons värdighet. Det är en egen form av diskriminering och behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är en form av diskriminering. Skyddet avser situationer när en person med funktionsnedsättning missgynnas därför att skäligen åtgärder för tillgänglighet inte vidtagits.

E-tjänst för anmälan

Anmälan till huvudman sker genom e-tjänsten ”Anmälan - kränkande behandling” respektive ”Utredning - kränkande behandling” som nås via Insidans länksamling.

